

SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT

1. NECESSITAT DELS SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT

La Llei 1/1996, d'assistència jurídica gratuïta, va incorporar una ampliació material del dret d'assistència jurídica gratuïta, en afegir “noves prestacions com ara l'assessorament i l'orientació previs a la iniciació del procés, la qual cosa ha d'evitar en nombroses ocasions litigis artificials tan costosos en tots els sentits per a la Justícia...” (Preàmbul).

L'orientació i assessorament previ es presta en les seus on es troben els partits judicials a través dels Serveis d'Orientació Jurídica, que no sempre es troben pròxims a la ciutadania dels municipis amb menor població o físicament allunyats.

A més, encara que els jutjats de pau tenen potestat jurisdiccional (art. 26 i art. 99 i següents de la Llei orgànica del poder judicial) i són figures importants de proximitat a la ciutadania, no compten tradicionalment amb serveis d'orientació jurídica que facen efectiu el que s'estableix en l'article 6 de la Llei 1/1996.

En l'exercici 2021, amb la finalitat d'aproximar la justícia a la ciutadania, es va instaurar el servei d'orientació jurídica de proximitat en aquells municipis de més de 7.000 habitants que comptaven amb jutjats de pau assistits per personal de l'administració de justícia, i que hi van manifestar el seu interès.

En l'exercici 2022, el servei s'estén a les poblacions caps de partit judicial.

En el present exercici el servei d'informació, assessorament i orientació jurídica contindrà també matèries referides a l'emergència social i energètica, i es poden prestar en les seus de l'administració de la Generalitat i en les seus que depenguen de qualsevol de les entitats locals o corporacions de dret públic que mostren el seu interès.

La configuració d'aquest servei a través dels col·legis d'advocats es desenvolupa en la resolució de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, de concessió i gestió de la subvenció destinada al Consell valencià de col·legis d'advocats, per a indemnitzar les actuacions realitzades per les persones professionals de l'Advocacia derivades de la prestació dels serveis d'orientació jurídica de proximitat i d'orientació jurídica en matèria d'emergència social i energètica, recollida en la Llei 9/2022, de 30 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2023.

2. SERVEIS QUE PRESTA EL SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT A la CIUTADANIA

Les actuacions que duen a terme es troben recollides en el resolc cinqué de la Resolució de 2023, de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, i són realitzades pels professionals de l'Advocacia en les dependències de les oficines de justícia de proximitat, consistents en:

- a) Informació a la ciutadania sobre serveis que presten l'administració de la Generalitat i altres administracions i organismes públics en matèria d'accés a la justícia, mediació, assistència a les víctimes del delictes, protecció de drets i mecanisme de segona oportunitat i reducció de la càrrega financera; ubicació i dades de contacte de seus judicials, Oficines d'Assistència a les Víctimes del Delicte, Oficines de Denúncies i d'Assistència a les Víctimes de Violència de Gènere, Serveis d'Orientació i Mediació (SOM); col·legis professionals de l'Advocacia i de la procura; centres socials; Registre Civil; i qualsevol altra entitat que preste serveis relacionats amb aquestes matèries.
- b) Informació a la ciutadania sobre recursos públics o privats als quals acudir per a la protecció i defensa dels seus drets i interesse legítims.
- c) Assessorament i orientació jurídics previs al procés per a les persones que pretenguin reclamar la tutela judicial dels seus drets i interessos, quan tinguen per objecte evitar el conflicte judicial o analitzar la viabilitat de la pretensió.
- d) Informació sobre tràmits administratius davant els registres civil, mercantil i de la propietat.
- e) Suport a la ciutadania per a realitzar consultes electròniques de tràmits judicials o administratius en matèria de justícia i/o administració de justícia, en particular en matèria de justícia gratuïta, col·laborant amb els Serveis d'Orientació Jurídica (facilitant les sol·licituds a les persones interessades, ajudant-los a emplenar-les i a remetre-les al SOJ corresponent, juntament amb la resta de la documentació presentada, etc.), accedir als registres en els quals tinga la condició de persona interessada, prèvia autorització.
- f) Informació, assessorament i orientació jurídica en matèria d'emergència social i energètica.

Els col·legis professionals realitzaran el seguiment de les actuacions realitzades pels professionals destinats a través d'un full-formulari que aportaran en la justificació de la subvenció davant la Conselleria.

Per a un adequat funcionament i seguiment del servei, el CVCA i els respectius col·legis de l'Advocacia, es coordinaran amb la Direcció General de Reformes Democràtiques i Accés a la Justícia, en relació amb les incidències sorgides en la seua prestació, traslladant un document elaborat a tals efectes.

3. ON ES PRESTA EL SERVEI DE JUSTÍCIA PRÒXIMA?

En les seus que depenguen de qualsevol de les entitats locals o corporacions de dret públic que mostren el seu interès, així com en les seus de l'Administració de la Generalitat.

La selecció d'aquestes entitats es realitzarà valorant l'interès manifestat per aquestes a participar en el projecte de justícia pròxima, així com les instal·lacions disponibles en cadascun d'elles.

4. COM S'ORGANITZA EL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT?

Confirmat per l'entitat l'interès en la posada en marxa del projecte, la Conselleria facilita al col·legi professional la persona de contacte de l'entitat respectiva i hi concertarà una visita, juntament amb la persona designada pel col·legi professional corresponent, per a veure les instal·lacions i les seues dotacions i determinar la posada en funcionament del SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT

Fixada la data de posada en funcionament del servei, el col·legi professional respectiu haurà de designar el/la professional o professionals que han de prestar serveis en aquesta oficina.

En principi, la prestació del servei es realitzarà un dia a la setmana amb un total de 4 hores diàries, en horari de matí o de vesprada.

El torn de matí comprendrà, preferentment, la franja horària entre les 10.00 i les 14.00 hores.

El torn de vesprada comprendrà, preferentment, la franja horària entre les 16.00 i les 20.00 hores.

Aquests horaris podran ser revisats en funció de l'increment o la disminució de les actuacions realitzades.

5. COM SE SUBVENCIONA EL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT

Conforme al que es disposa en la Resolució de 2023, de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, de concessió i gestió de la subvenció destinada al Consell valencià de col·legis d'advocats, per a indemnitzar les actuacions realitzades per les persones professionals de l'Advocacia derivades de la prestació dels serveis d'orientació jurídica de proximitat i d'orientació jurídica en matèria d'emergència social i energètica, recollida en la Llei 9/2022, de 30 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2023.

6. DIFUSIÓ DE LA PRESTACIÓ DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT

El CVCA, i els respectius col·legis professionals, en coordinació amb les entitats i la Conselleria, duran a terme les tasques de difusió de les activitats que comporta la prestació del servei d'orientació jurídica de proximitat.

Les despeses que s'originen als col·legis professionals podran imputar-se amb càrrec a la línia especificada en la citada Resolució de 2023, de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública, destinada a les despeses corresponents al capítol IV "Transferències corrents".

El col·legi professional corresponent donarà instruccions al personal dels SOJ perquè informen de la prestació del nou servei de D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT facilitant a la ciutadania les dades oportunes de localització i telèfons de contacte.

Els col·legis professionals corresponents, les entitats i la Conselleria, incorporaran en la seua pàgina web la informació sobre el servei de D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT.

7. FORMACIÓ I INFORMACIÓ DESTINADA AI PERSONAL QUE PRESTE ELS SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT

a) Formació:

El CVCA i/o els col·legis professionals, en coordinació amb la Conselleria, organitzaran i realitzaran les activitats o sessions formatives necessàries per a l'inici del servei o l'actualització de coneixements, destinades als professionals que vagen a prestar o estiguen prestant el servei. Activitat que és susceptible de subvenció amb càrrec a les línies pressupostàries habilitades a l'efecte.

b) Informació:

Els col·legis traslladaran als professionals destinats en els SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA DE PROXIMITAT la informació sobre les activitats que han de realitzar, de conformitat amb el que es disposa en el resolc cinqué de la Resolució de 2023, de la consellera de Justícia, Interior i Administració Pública.

La Conselleria a través de la Direcció General corresponent facilitarà informació de caràcter tècnic sobre les matèries d'assistència jurídica gratuïta, mediació, assistència a les víctimes del delictes, i funcions dels jutges i jutgesses de pau.

8. AVALUACIÓ DE LA PRESTACIÓ DEL SERVEI

Periòdicament es realitzarà una avaluació de la prestació del servei, tot incloent-hi, si fa el cas, enquestes dirigides a les persones usuàries, a les entitats participants, al CVCA i als seus respectius col·legis de l'Advocacia.